

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัด ฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี

The Adoption of Broiler Management Technology Among Independent Farmer in Chacherngsao and Chonburi Provinces

โดย

นางสาวสุภาภรณ์ กิมเลื่อน

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

รพ.

๘๘๓๘๓ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ ๙

เลขที่..... ๒๕๔๓

เลขทะเบียน..... 40359

วัน, เดือน, ปี..... 11 ก.ย. 2544

b. 11104661

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2543

ชื่อเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัด
ฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

The Adoption of Broiler Management Technology Among Independent Farmer
in Chachemngsao and Chonburi Provinces

ชื่อ-สกุล นางสาวสุภาภรณ์ กิมเดือน

สาขาวิชา สาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชา วิศวกรรมเกษตร

คณะ วิศวกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ภักพงค์ ปวงสุข

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาพื้นฐานบางประการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานในด้านการศึกษารายได้ ประสบการณ์ จำนวนไก่ในฟาร์ม โอกาสในการได้รับคำแนะนำจากนักวิชาการ ในการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อประเภทอิสระในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรีจำนวน 16 ราย ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในปี 2542 และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีอายุเฉลี่ย 47.95 ปี มีประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เฉลี่ย 7.00 ปี รายได้เฉลี่ยในปี 2542 โดยไม่หักค่าใช้จ่ายเท่ากับ 282,875 บาท เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจเป็นฟาร์มขนาดเล็กมีไก่เนื้อในฟาร์มน้อยกว่า 5,000 ตัว เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำจากนักวิชาการเลย

การยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการในการเลี้ยงไก่เนื้อ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลางมากกว่ายอมรับเทคโนโลยีในระดับสูงประเด็นที่ยอมรับในระดับปานกลางคือ การจัดการสั่งซื้อลูกไก่เข้ามาเลี้ยง การจัดการระบบระบายอากาศภายในโรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือน การจัดการกับไก่ตาย การจัดการเมื่อก่อนเข้าภายในโรงเรือน การจัดการการกกลูกไก่ และการเข้าอบรมทางด้านแนะนำจากนักวิชาการ ส่วนประเด็นที่มีการยอมรับในระดับสูงได้แก่ การจัดบันทึกข้อมูลในการเลี้ยงไก่เนื้อ การตรวจความผิดปกติในการกินอาหารของไก่ การเปลี่ยนวัสดุรองพื้นใหม่เมื่อชื้นแฉะ และการจัดการกับอาหารที่เหลือหรือหกหล่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำปัญหาพิเศษ เรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตร ผู้เลี้ยงไก่เนื้อ อีสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลือ จาก ท่านอาจารย์ ภักพงค์ ปวงสุขและ อาจารย์ รัชชชัย สุกดิษฐ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจเอกสาร และได้ให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ ตลอดจนผู้ให้ความร่วมมือในการกรอก แบบสอบถาม คือพวกเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี พวกเพื่อนๆ และที่ขาดไม่ได้คือ คุณย่า บิดา- มารดา ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของเงินทุนใน การทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ และยังให้กำลังใจในการเรียนอีกด้วย ซึ่งผู้จัดทำขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

คุณงามความดีทั้งหมดนี้ที่ได้เพียรพยายามในการทำปัญหาพิเศษเล่มนี้ผู้จัดทำขอมอบให้แก่ คุณยาย บิดา- มารดา เกษตรกร เพื่อนๆ ตลอดจน ครูอาจารย์ ที่คอยให้การช่วยเหลืออบรมสั่งสอน ตัวผู้จัดทำจนทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา และหวังว่าความดีของปัญหาพิเศษฉบับนี้คง จะมีประโยชน์ต่อผู้ที่นำไปศึกษา และเป็นแนวทางในการทำปัญหาพิเศษต่อไป

นางสาวสุภาภรณ์ กิมเลื่อน

ตุลาคม 2543

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 นิยามศัพท์	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ	5
2.2 ขอบเขตของการศึกษาด้านการจัดการไก่เนื้อ	10
2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
3 วิธีการดำเนินการ	16
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	16
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	19
4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	20
5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	33
บรรณานุกรม	37
ภาคผนวก	40
ภาคผนวก ก หนังสือรับรอง.....	41
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงเพศ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี	20
4.2 แสดงอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและ จังหวัดชลบุรี.....	21
4.3 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและ จังหวัดชลบุรี	21
4.4 แสดงประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระใน จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี.....	22
4.5 แสดงจำนวนไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและ จังหวัดชลบุรี.....	23
4.6 แสดงโอกาสในการได้รับคำแนะนำทางวิชาการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ ในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี.....	23
4.7 แสดงรายได้จากฟาร์ม ปี 2542 โดยไม่หักค่าใช้จ่ายของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ ในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี.....	24
4.8 แสดงวิธีการจำหน่ายไก่เนื้อภายในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระใน จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี	25
4.9 แสดงการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยง ไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี.....	25
4.10 แสดงการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยง ไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรีเป็นคะแนนรวม.....	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การเลี้ยงไก่เพื่อการบริโภคเนื้อ ปัจจุบันนิยมเลี้ยงไก่ลูกผสมซึ่งได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพการผลิตดีขึ้นคือ โตเร็ว น้ำหนักสูงขึ้น ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารดีขึ้นและระยะเวลาการเลี้ยงสั้นลงน้ำหนักไก่เนื้อที่ส่งตลาดได้เพิ่มขึ้นถึง 30% ในขณะที่อายุของไก่ลดลงกว่า 27% ซึ่งเป็นผลการคัดเลือกทางพันธุกรรมอย่างต่อเนื่องทำให้ปัจจุบันการเลี้ยงไก่เนื้อใช้ระยะเวลาเพียง 42-45 วัน ได้น้ำหนักส่งตลาด 18-20 กิโลกรัม และมีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเพียง 2.0-2.1 ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับการจัดการที่ดีด้วย (อาวูร ดันโซ, 2540 : 507) ซึ่งปัจจุบันการเลี้ยงไก่เนื้อเป็นธุรกิจสัตว์เลี้ยงที่สำคัญยิ่งของประเทศเพื่อป้อนตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีการพัฒนาการเลี้ยงหลากหลายทั้งผู้เลี้ยงรายย่อยที่รับจ้างเลี้ยงจากบริษัททำธุรกิจไก่โดยตรง โดยบริษัทเป็นผู้ประกันราคาขายให้ส่วนผู้เลี้ยงรายใหญ่ คือ บริษัทต่างๆ ที่ทำธุรกิจไก่และอาหารไก่คนไทยบริโภคเนื้อประมาณ 400-600 ล้านตัวต่อปี และส่งออกขายต่างประเทศมากกว่าปีละ 5,800 ล้านตัว เป็นเนื้อสัตว์ที่ส่งออกขายต่างประเทศมากที่สุด จึงเป็นธุรกิจเกษตรที่มีความสำคัญยิ่งที่ผู้เลี้ยงควรศึกษาหาข้อมูลทั้งด้านการผลิต การตลาด การจัดการ การสุขภาพ (ลิขิต เอียดแก้ว, 2543 : 78)

ไม่ว่าจะเป็นบริษัทเล็กหรือใหญ่ หรือจะเป็นผู้เลี้ยงอิสระรายย่อยก็ตาม การเลี้ยงไก่ก็มีเป้าหมายอยู่ที่กำไรสูงสุด การได้กำไรเพียงเล็กน้อยต่อการผลิตไก่ 1 ตัว ย่อมหมายถึง กำไรของผลิตทั้งปีของบริษัทใหญ่ๆ ในทางตรงกันข้าม ถ้ามีการขาดทุนเพียงเล็กน้อยต่อการผลิตไก่ 1 ตัว ย่อมหมายถึง การขาดทุนของผลผลิตทั้งปีเช่นเดียวกัน ผลกำไรของการเลี้ยงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ พันธุ์ไก่ที่เลือกเลี้ยง การจัดการฟาร์ม การควบคุมโรค และสุดท้ายคือการตลาด ความเข้าใจพื้นฐานของการจัดการฟาร์มทำให้ผู้เลี้ยงประสบความสำเร็จในการเลี้ยงไก่ตัวอย่าง เช่น ถ้าไก่เครียดเพราะอยู่ในเล้าที่สกปรก มีความชื้นสูง สิ่งรองพื้นเปียกชื้นมีแอมโมเนียสูง อาหารและน้ำคุณภาพไม่ดีน้ำไม่พอให้ไก่กินโอกาสจะเกิดโรคต่างๆ สูง แต่ถ้ามีการทำวัคซีนป้องกันโรคอย่างเหมาะสม สิ่งแวดล้อมที่มีการสุขภาพที่ดีอาหารสะอาดมีคุณค่าอาหารครบถ้วน โอกาสการเกิดโรคลดลง (กองบรรณาธิการ, 2542 : 80) การเลี้ยงไก่เนื้อในปัจจุบันอาศัยการจัดการหลายๆ อย่างที่สัมพันธ์กัน เพื่อจุดประสงค์คือได้ไก่ส่งตลาดในเวลาที่กำหนดได้น้ำหนักตามเป้าหมาย และต้นทุน

การผลิตต่ำสุด และการจัดการฟาร์มที่ได้อย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดของการเลี้ยงไก่เนื้อให้ได้กำไร

ทั้งนี้ทั้งนั้นการจัดการเลี้ยงไก่เนื้อที่มีจุดมุ่งหมายให้ไก่มีสุขภาพที่ดี มีต้นทุนในการเลี้ยงต่ำ โตเร็ว ได้ขนาดตามที่ตลาดต้องการใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงสั้นที่สุดและใช้อาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพฉะนั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจและยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการในการเลี้ยงไก่เนื้อและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการจัดการฟาร์มที่ดีเพื่อให้ได้ผลผลิตที่เหมาะสมตามความต้องการจากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาหาสาเหตุและปัญหาการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการเลี้ยงไก่เนื้อและเป็นแนวทางในการพัฒนาการเลี้ยงไก่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ เพื่อให้ได้ผลผลิตจากไก่เนื้อที่มีคุณภาพสู่ผู้บริโภคต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี
2. ศึกษาถึงการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อผู้เลี้ยงไก่เนื้อซึ่งมีขอบเขตดังนี้

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระจากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อในจังหวัดชลบุรี 650 คน และจังหวัดฉะเชิงเทรา 350 คน รวม 1,000 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

ก. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) มีทั้งหมด 3 ปัจจัย ประกอบด้วยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม คือ

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่
 2. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รวมจากการเลี้ยงไก่เนื้อตลอดทั้งปี จำนวนไก่ภายในฟาร์ม และวิธีการขายไก่เนื้อ
 3. ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ โอกาสในการได้รับคำแนะนำทางวิชาการด้านการจัดการเลี้ยงไก่เนื้อ
- ข. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การยอมรับเทคโนโลยีในด้านการเลี้ยงไก่เนื้อ ส่วนนี้ประกอบด้วย

1.4 นิยามศัพท์

“การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อ” หมายถึง การที่เกษตรกรนำเอาเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อด้านทำเลที่ตั้ง โรงเรือน พันธุ์ อาหาร การจัดการ และการสุขภาพนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงในการจัดการ

“เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ” หมายถึง ผู้เลี้ยงไก่เนื้อที่ลงทุนสร้างโรงเรือน ซื้อลูกไก่ หรือไก่สาว และเวชภัณฑ์ต่างๆ ได้ตามพอใจ โดยไม่มีข้อผูกพันใดๆ กับบริษัทผู้จำหน่ายและมีอิสระในการเลือกตลาดจำหน่ายผลผลิตเอง

“รายได้รวม” หมายถึง รายได้ทั้งหมดที่ได้จากกิจการของฟาร์ม โดยที่ยังไม่หักค่าใช้จ่ายใดๆ

“ขนาดของฟาร์ม” หมายถึง โดยพิจารณาจำนวนไก่เนื้อที่เลี้ยงทั้งหมดในฟาร์ม ขณะที่ทำแบบสอบถาม

“การตลาด” หมายถึง การดำเนินกิจการทางการค้าทางด้านไก่เนื้อ

“สภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ” ได้แก่ เพศ อายุ สภาพลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้รวมทั้งหมด การตลาด ขนาดฟาร์ม โอกาสในการได้รับคำแนะนำ รายได้ ขนาดฟาร์ม และแนวทางในการจัดการ เป็นต้น

“ระดับการศึกษา” หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของเกษตรกรที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาต่างๆ

“โอกาสในการได้รับคำแนะนำ” หมายถึง จำนวนครั้งที่เกษตรกรได้รับคำแนะนำทางวิชาการด้านการจัดการในการเลี้ยงไก่เนื้อ ต่อการเลี้ยงไก่เนื้อในระยะเวลา 1 เดือน ในเดือนหลังสุด ก่อนทำแบบสอบถาม

“ค่าใช้จ่ายในการจัดการ” หมายถึง การดูแลจัดการไก่เนื้อตั้งแต่เริ่มเลี้ยงจนถึงระยะส่งจำหน่าย เช่น การจัดการด้านอาหาร การจัดการด้านวัคซีน การจัดการด้านสุขภาพ และอื่นๆ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชนในการพัฒนาปรับปรุงวิธีการหรือกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ได้ผลดีและเหมาะสมกับสภาพการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ
2. เพื่อเป็นแนวทางในการเผยแพร่ให้เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการเลี้ยงไก่เนื้อ
3. เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ อีสระในจังหวัดพะเยา และจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยี เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ
- 2.2 หลักสำคัญในด้านการจัดการไก่เนื้อ
- 2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ

ซูฟทเทพ พงศ์ร้อยเพชร (2531 : 271) ได้กล่าวว่า การยอมรับหรือรับเอาวิทยาการแผนใหม่ว่าเป็นกระบวนการที่หลังจากเกษตรกรคนหนึ่งคนได้รับการแนะนำส่งเสริมพิจารณาแล้ว ในที่สุดก็อาจจะไม่รับหรือเอาวิทยาการแผนใหม่มาใช้ปฏิบัติต่อไปก็ได้

บุญสม วราเอกสิริ (2529 : 159) ได้กล่าวว่า ในการส่งเสริมการเกษตรนั้นมุ่งหวังที่จะพัฒนาด้านการเกษตรให้มีความเจริญก้าวหน้า แต่การที่จะเจริญก้าวหน้า หรือพัฒนาได้แค่ไหนเพียงไรนั้นก็อยู่ที่ตัวประกอบการ คือ เกษตรกรจะรับรู้ ยอมรับ ศรัทธาในความรู้ และนำเอาความรู้ที่แพร่กระจายจากเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติตามได้ผลแค่ไหน และยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า การยอมรับหมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกร หลังจากได้เรียนรู้แนวความคิด ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ใหม่ๆ และยึดถือปฏิบัติตาม

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2536 : 300) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการยอมรับว่าเป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคลซึ่งเริ่มต้นด้วย การเรียนรู้หรือได้ขึ้นเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่แล้ว ไปสิ้นสุดลงด้วยการตัดสินใจยอมรับไปปฏิบัติ

กระบวนการยอมรับ แตกต่างจากกระบวนการแพร่กระจายแนวความคิดใหม่ (Diffusion process) กล่าวคือ กระบวนการแพร่กระจายนั้นเป็นการแพร่แนวความคิดระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือระหว่างแหล่งที่มาของความคิดกับบุคคลที่จะรับแนวความคิดนั้น ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง

ผู้ส่งกับผู้รับ โดยเฉพาะส่วนกระบวนการยอมรับนั้น แต่ละขั้นตอนของกระบวนการเกิดขึ้นในตัวบุคคลเดียว

กระบวนการยอมรับ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการตัดสินใจจากการวิจัยพบว่า การที่บุคคลจะรับแนวความคิดใหม่ไปปฏิบัติจะผ่านขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนด้วยกันคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มรู้หรือรับรู้ (awareness) เป็นขั้นแรกที่บุคคลเริ่มรู้เกี่ยวกับเรื่องใหม่หรือความคิดใหม่ แต่ขาดรายละเอียดคือรู้ว่าเรื่องนั้นเกิดขึ้นแล้วหรือทำได้แล้วแต่เป็นเรื่องใหม่สำหรับตนเพราะไม่เคยได้ยินหรือเคยเห็นมาก่อน การรับรู้อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญด้วยการพบเห็นด้วยตนเองหรือ โดยการเผยแพร่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือเอกชนขั้นนี้ถือว่าสำคัญ เพราะเป็นขั้นแรกที่บุคคลสัมผัสหรือรับรู้เกี่ยวกับแนวความคิดใหม่หรือสิ่งใหม่ๆ ต้องมีการจับจุดหรือกระตุ้นให้เกิดความสนใจ อันนำไปสู่ขั้นสุดท้ายคือการยอมรับหรือปฏิเสธ

ขั้นที่ 2 ขั้นสู่ความสนใจ (interest) เป็นขั้นที่เริ่มมีความสนใจแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิชาการใหม่ๆ เพิ่มเติม พฤติกรรมนี้เป็นไปในลักษณะที่ตั้งใจแน่วแน่ และใช้กระบวนการคิดมากกว่าขั้นแรก ซึ่งในขั้นนี้จะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ๆ หรือวิธีการใหม่ๆ มากขึ้น บุคลิกภาพและค่านิยม ตลอดจนบรรทัดฐานทางสังคมหรือประสบการณ์เก่าๆ จะมีผลต่อบุคคลนั้น และมีผลต่อการติดตามข่าวสารหรือรายละเอียดของสิ่งใหม่หรือวิชาการใหม่นั้นด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นไตร่ตรอง (evaluation) ในขั้นนี้บุคคลศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่ แล้วคิดเปรียบเทียบดูกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันว่า ถ้ารับเอาแนวความคิดใหม่มาปฏิบัติจะเกิดผลดีหรือไม่ดีอย่างไรบ้างในขณะนี้และในอนาคต ควรหรือไม่ที่จะทดลองดูก่อนถ้าเขาตั้งใจไตร่ตรองดูแล้วรู้สึกว่าจะมีมากกว่าผลเสีย เขาก็จะต้องตัดสินใจทดลองดู เพื่อให้เกิดความแน่ใจก่อนที่จะรับไปปฏิบัติจริงๆ ในขั้นนี้เขาต้องการคำปรึกษาหารือ จากผู้รู้หรือเพื่อนบ้านที่คุ้นเคยหรือมีประสบการณ์เพื่อให้ความแน่ใจว่าเขาคิดถูกต้อง และตัดสินใจถูกแล้วว่าควรทดลองดูเพื่อให้รู้แจ้งเห็นจริง

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองทำ (Trial) ขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลทดลองทำตามแนวความคิดใหม่ โดยทำการทดลองแต่เพียงเล็กน้อย เพื่อดูว่าจะเข้ากันหรือไม่กับสภาวะการณ์ในปัจจุบันของตนและผลจะออกมาตามที่คาดคิดไว้หรือไม่

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปปฏิบัติ (adoption) ขั้นนำไปปฏิบัติหรือขั้นยอมรับเป็นขั้นที่บุคคลตัดสินใจรับแนวความคิดใหม่ปฏิบัติหลังจากที่ได้ทดลองปฏิบัติดูและทราบผลเป็นที่พอใจแล้ว

วิทยา คาร์ริงเกอริคคัก (2529 : 39) กล่าวว่า ในปัจจุบันทฤษฎีกระบวนการยอมรับของบุญธรรม จิตต์อนันต์ นั้นมีจุดบกพร่องในกระบวนการยอมรับดังกล่าวหลายประการด้วยกันคือ

1. กระบวนการนี้มักจะจบด้วยการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมนั้น ซึ่งความเป็นจริงแล้วเมื่อบุคคลใดบรรลุถึงขั้นประเมินผลแล้วอาจจะปฏิเสธก็ได้

2. ขั้นตอนทั้ง 5 กระบวนการอาจเป็นไปตามขั้นตอนได้ บางขั้นตอนอาจถูกข้ามไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นทดลอง และขั้นประเมินผล อาจจะสามารถทำได้ตลอดกระบวนการก็ได้

3. กระบวนการนี้มักจะจบลงโดยการยอมรับนวัตกรรมนั้น แต่หากเขามีโอกาสในการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อยืนยันหรือสนับสนุนการตัดสินใจในการยอมรับ หรือไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นก็ได้อีก ดังนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกระบวนการการยอมรับดังกล่าวและให้เสนอแบบจำลองของกระบวนการตัดสินใจยอมรับ หรือไม่ยอมรับนวัตกรรมแทน (Innovation decision process) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ

3.1 ขั้นความรู้ (know age) ขั้นนี้บุคคลจะรับทราบเกี่ยวกับนวัตกรรม และมีความเข้าใจบางอย่างเกี่ยวกับหน้าที่การทำงานของนวัตกรรม

3.2 ขั้นชักชวน สนใจ (Interest) บุคคลจะรู้สึกชอบหรือไม่ชอบการยอมรับนวัตกรรมนั้นหรือมีทัศนคติที่ดี หรือไม่ดีต่อนวัตกรรมนั้นเอง

3.3 ขั้นตัดสินใจ (Decision) บุคคลจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรม

3.4 ขั้นยืนยัน (Confirmation) ในขั้นนี้บุคคลจะแสวงหาแรงเสริม (Reinforcement) เพื่อยอมรับการใช้งานนวัตกรรมต่อไป แต่เขาอาจจะเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจหากพบข้อมูลขัดแย้งเกี่ยวกับนวัตกรรม ก็ได้

การยอมรับนวัตกรรมของบุคคลนั้น บุญสม วราเอกศิริ (2522 : 162) ได้จำแนกลักษณะการยอมรับของบุคคลออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. Continuous Adoption หมายถึง เกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติตามตลอด
2. Discontinuous Adoption หมายถึง เกิดการยอมรับแล้วไปปฏิบัติตามหรืออาจจะปฏิบัติไปได้ระยะหนึ่งแล้วหยุดทำ

เทพ พงษ์พานิช (2527 : 310) ได้กล่าวถึงการที่เกษตรกรเรียนรู้ได้คืออย่างไร มีหลายสิ่งหลายประการในการจูงใจที่จะทำให้ผู้ใหญ่หรือเกษตรกรนั้นอยากเรียนอยากรู้ ตาม Wilson และ Gallup ได้กล่าวถึงหลัก 4 ประการที่เกษตรกรจะสนใจในการเรียนรู้ซึ่งนักส่งเสริมควรทราบ คือ

1. Adults learn best most rapidly when they have a strong desire to learn หมายถึง เกษตรกรจะสามารถเรียนรู้และรับรู้และจำได้ดีเมื่อเขามีความปรารถนาที่อยากจะเรียนรู้เหมือนกับที่เกษตรกรไปหาเจ้าหน้าที่ ที่ทำการสอบถามปัญหาการเกษตรนั้น ย่อมหมายถึง เขาปรารถนาอยากรู้

อยากฟัง ดังนั้นถ้ามีการให้ความรู้และการกระตุ้นจะทำให้รับรู้และเข้าใจง่ายขึ้นข้ามถ้าเขาไม่ต้องการ เขาจะไม่ปรารถนาทำเสียแล้ว ต่อให้เจ้าหน้าที่นั้นเก่งเพียงใดก็ตามจะทำให้เสียเวลาเปล่า

2. Adults learn best when they have clear scales หมายถึง เกษตรกรสามารถเรียนรู้ได้ดี เมื่อเขาเอาความรู้นั้นไปทำให้เกิดประโยชน์กับเขาบ้างเขาจะต้องทราบถึงจุดประสงค์ที่เด่นชัดเสียก่อน ถึงเป้าหมาย ถึงจะรับรู้ที่นักส่งเสริมจะหยิบยื่นให้ไม่ใช่จะให้เขาฟังเพียงอย่างเดียว

3. Adults learn best when they put forth an effort to learn หมายถึง เกษตรกรสามารถจะเรียนได้ดี เมื่อเขาได้ทุ่มเทความสนใจและกำลังใจแล้ว เขาก็สามารถเรียนรู้ได้ดีไม่ใช่เขาจะเรียนรู้ไม่ได้ และอย่างพยายามอย่าทำให้เกิดช่องว่างนานไปจะทำให้เขาเกียจคร้านเบื่อหน่าย

4. Adults learn best when they receive satisfaction from what they have learned หมายถึง เกษตรกรจะสามารถเรียนรู้ได้ดีและตั้งใจเรียนเมื่อเขามีกำลังใจ หรือต้องทำให้เขารู้ว่าเขาเรียนได้เรียนรู้ไม่ล้มเหลว แม้รับเรียนไม่รู้เรื่อง ควรให้กำลังใจและเดินหน้าส่งเสริมต่อไป

ในการแบ่งเกษตรกรเป็น 6 จำพวก

1. พวกหัวไวใจสู้ (ผู้นำการเปลี่ยนแปลง Innovator)

เกษตรกรจำพวกนี้ดีเด่น อยากรู้หรืออยากเห็น ชอบการศึกษา กล้าเสี่ยงชอบทดลองของใหม่ๆ เป็นคนที่มีการศึกษาคดี ฐานะดี และติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมบ่อยๆ มีอยู่ประมาณ 2.5%

2. พวกขอดูที่ท่า (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงเร็ว Early Adopter)

เกษตรกรพวกนี้คล้ายกลุ่มที่ 1 แต่ขอดูท่าที่ก่อน หรือดูผลงานพวกแรกก่อนถ้าได้ผลมีประโยชน์แน่นอนก็จะเอาด้วย มีประมาณ 13.5%

3. พวกเบ็งตาลังเล (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วพอใช้ Early Majority)

เกษตรกรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหญ่มีถึง 34% มีทัศนคติต่อวิชาการสมัยใหม่ แต่จะไม่ค่อยมั่นใจตัวเองนัก ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง การศึกษาน้อย ความรู้รอบตัวค่อนข้างจำกัด จึงทำให้ต้องมีการกระตุ้นบ่อยๆ และมีสิ่งจูงใจ

4. พวกหัวเหหัวคือ (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงช้า Late Majority)

กลุ่มเกษตรกรกลุ่มนี้ก็มีมากถึง 34% เช่นเดียวกับกลุ่มที่ 3 แต่มีทัศนคติไม่ค่อยยอมรับวิชาการสมัยใหม่ ยึดมั่นใจสิ่งเก่าๆ และสิ่งที่เคยปฏิบัติ มักจะเป็นพวกชักใบให้เรือเสีย วิธีแก้ไขใจพวกนี้คือ ต้องทำให้เห็นกับตา เห็นของจริง

5. พวกงอมือจับเข่า (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงช้ามาก Late Adopter)

เกษตรกรกลุ่มนี้เป็นพวกมีการศึกษาน้อย ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมด้อยกว่ากลุ่มที่กล่าวมา ส่วนมากเป็นพวกใช้แรงงาน รอแต่ความช่วยเหลือมากกว่าจะช่วยตัวเอง ควรส่งเสริมและ

เอาใจขณะพวกนี้ต้องใช้ความอดทน ความพยายามสูงมาก ค่อยเป็นค่อยไปเป็นขั้นๆ มีอยู่ประมาณ 13.5%

6. พวกไม่เอาไหนเลย (ผู้ล่าหลัง Laggards)

เกษตรกรพวกนี้ล่าหลังไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น ตามเวรตามกรรม ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ที่มัวมัวอยู่ในความสำเร็จ จึงอยากให้การส่งเสริมมาก มักจะเป็นในรูปแบบปล่อยให้ “สังคมพาไป”

ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบในการยอมรับของเกษตรกร

มีปัจจัยมากมายหลายอย่างที่เป็นส่วนประกอบในการที่จะทำให้เกษตรกรนั้นมีอัตราการยอมรับมากขึ้น ช้าไวแตกต่างกันไป พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การศึกษา เกษตรกรที่มีการศึกษาสูงกว่าย่อมมีความเข้าใจและยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ได้ง่ายกว่า มีทัศนคติในการเปลี่ยนแปลงได้ไวและรู้แนวทางในการจะรับรู้
2. อายุ จากผลการวิจัยด้านนี้หลายเรื่องปรากฏว่าคนที่มีอายุรุ่นหนุ่มสาวรับการเปลี่ยนแปลงได้ไวและง่ายกว่าคนชรา
3. เพศ เกษตรกรในชนบทนั้น เพศหญิงแนวโน้มน่าจะเชื่อและยอมรับการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าเพศชาย
4. ฐานะทางเศรษฐกิจ เกษตรกรที่มีรายได้สูงหรือมีฐานะดีอยู่ก่อนแล้ว จะมีการสนใจในการยอมรับการเรียนรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้ง่ายกว่า เพราะเขามีฐานะดี ย่อมทำอะไรได้ง่ายโดยไม่ต้องพะวงและมีความคิดที่จะยกฐานะให้ดีขึ้นไปอีกโดยใช้วิชาการเป็นแกนนำ
5. ขนาดของไร่นา สิ่งนี้มีอิทธิพลต่อตัวเกษตรกรในการดำเนินกิจการของตนเอง ฟาร์มที่ใหญ่กว่าย่อมต้องคิดรนในการปรับปรุงให้กิจการดีขึ้นไป พยายามนำวิชาการมาเพิ่มเติมในฟาร์มของตนเอง ดังนั้นเกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่กว่าย่อมจะรับการเรียนรู้ และเสาะแสวงหาวิชาการใหม่ๆ ได้ไว และเก่งกว่าฟาร์มหรือไร่นาขนาดเล็ก
6. ทัศนคติ องค์กรเกษตรกรที่มีต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ต่อตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต่อวิชาการใหม่ๆ ต่อตนเอง และเกษตรกรผู้นำถ้ามีไปในทางบวกก็จะรับรู้และเปลี่ยนแปลงได้ง่าย และได้ดีกว่า
7. เป็นคนที่มีเหตุผลไม่เชื่อมงายอะไรต่างๆ รับฟังอะไรวิเคราะห์ให้แท้จริงว่าถูกต้องหรือไม่ ชั่งน้ำหนักถึงความเป็นไปได้และความเป็นไปไม่ได้ ผลดีผลเสียอย่างไร คนมีเหตุผลจะรับฟังและรับวิชาการของงานส่งเสริมได้ง่าย และชัดเจนกว่าคนที่ไร้เหตุผล
8. เชี่ยวชาญ คนที่มีเชี่ยวชาญไวและความจำดี สามารถจะเรียนรู้อะไรได้ไวกว่า

9. การทำสังคม เศรษฐกรที่เข้าสังคม บริการสังคม ย่อมจะให้ความสนใจงานส่งเสริมได้มากกว่าและง่ายกว่า

10. เป็นคนทันสมัย ไม่ล้าหลังยอมรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสมัยใหม่ ปรับตัวเองได้ทันท่วงที

11. ขนบธรรมเนียมประเพณี การจะเอื้ออะไรบางอย่าง เศรษฐกรมักจะนึกกว่าเป็นการขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีหรือความเคยชินมาก่อนกลัวเพื่อนบ้านจะหาว่าทำอะไรที่ฝืนประเพณีและความเชื่อเก่าๆ

เทคโนโลยี คือ Know-Now เป็นความรู้ที่ว่าจะทำอย่างไร เป็นความรู้ที่จะนำไปใช้ในทางปฏิบัติ สมิทธิ คำเพิ่มพูน (2529 :34-42) ได้กล่าวเกี่ยวกับเทคโนโลยีกับการเกษตรกรรมว่าผลผลิตทางการเกษตรไม่ว่าจะเป็นพืชหรือสัตว์ย่อมต้องอาศัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตให้ได้ปริมาณต่อหน่วยพื้นที่มากขึ้น และเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพดีได้มาตรฐานสากลเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ การใช้เทคโนโลยีสามารถให้ผลผลิตที่สูงและมีคุณภาพ

เทคโนโลยี (Technology) เป็นคำมาจากภาษากรีกที่ว่า Techne หมายถึง ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือทักษะ และภาษาลาตินว่า Terere หมายถึง การสานหรือการสร้างเทคโนโลยีเกี่ยวกับเทคนิควิธีสมัยใหม่ช่วยในการทำงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นและประสิทธิผลสูงสุด

กิดานันท์ มลิทอง (2535 : 1-3) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีโดยสรุปว่าเทคโนโลยีเป็นการนำเอาแนวความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ ระเบียบวิธี กระบวนการตลอดจนผลผลิตทางวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านสิ่งประดิษฐ์และวิธีการปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ในระบบงานเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดีขึ้นและเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของงานนั้นให้ดีขึ้นยิ่งขึ้น

จากความหมายข้างต้น กล่าวได้ว่า แนวความคิดของนักวิชาการที่มีต่อเทคโนโลยีใกล้เคียงกันมาก จึงสรุปความหมายของเทคโนโลยีได้ ดังนี้ เทคโนโลยีคือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการผลิตหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้กิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติมากที่สุด

2.2 หลักสำคัญในด้านการจัดการ

พยอม วงศ์สารศรี (2534 : 30-35) ได้กล่าวถึงการจัดการว่า กระบวนการที่ใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่างๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่างๆ โดยอาศัยร่วมแรงร่วมใจในองค์การ การตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด ความต้องการและความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในทางปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การควบคู่กันไปด้วย และเป็นวิธีการนำความรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประยุกต์ใช้ห้้องค์การบรรลุผลที่ปรารถนา ต้องใช้เทคนิควิธีการและนำเอาความสามารถพิเศษของสมาชิกในองค์การมาใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

การจัดการเลี้ยงไก่เนื้อนับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากการเลี้ยงไก่ให้ได้ผลผลิตสูง และได้ผลกำไรมากนั้นต้องขึ้นอยู่กับตัวผู้เลี้ยงเอง ผู้เลี้ยงไก่ควรมีใจรักที่จะเลี้ยงอย่างแท้จริง มีความขยันหมั่นดูแล เป็นคนช่างสังเกต เช่น สังเกตการกินน้ำ การกินอาหารของไก่หรือสังเกตสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นกับตัวไก่อยู่เสมอ นอกจากนี้ควรเป็นคนที่รักความสะอาดด้วย

2.2.1 การจัดการเลี้ยงดูไก่เนื้อ มีวิธีปฏิบัติและขั้นตอนพอสังเขป ดังต่อไปนี้

1. การจัดการด้านโรงเรือน ผู้ดูแลแต่ละโรงเรือนต้องดูแลเฉพาะโรงเรือนที่ตนรับผิดชอบ และไม่นำเครื่องมือ อุปกรณ์ไปใช้ปะปนกันในระหว่างโรงเรือนและมีการทำความสะอาดโรงเรือน และอุปกรณ์ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เป็นประจำตามความเหมาะสม

การพักโรงเรือน หลังจากการขนย้ายไก่รุ่นเก่าออกต้องทำความสะอาดหลังคา ครงด้านข้าง เก็บกวาดวัสดุรองพื้น และของเสียทั้งหมดออกล้างด้วยน้ำสะอาด ควรพักโรงเรือนไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนนำไก่ชุดใหม่เข้ามาเลี้ยง

2. การจัดการด้านบุคลากร ฟาร์มจะต้องมีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน บุคลากรในฟาร์มควรได้รับการตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำทุกปี และจำนวนแรงงานต้องมีอย่างเพียงพอและเหมาะสม

3. ฟาร์มจะต้องมีคู่มือการจัดการฟาร์มแสดงให้เห็นถึงระบบการเลี้ยง การจัดการฟาร์มการป้องกันและการป้องกันโรค การดูแลสุขภาพสัตว์และสุขอนามัยในฟาร์ม

4. ฟาร์มจะต้องมีระบบการบันทึกข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย

- ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับยานพาหนะและบุคคลเข้า-ออกฟาร์ม

- ข้อมูลแสดงรายละเอียดด้านการจัดการฟาร์มในแต่ละรุ่น/โรงเรือนและ

การจัดการสุขภาพหน้าโรงเรือน

5. การจัดการด้านอาหาร คุณภาพของอาหาร แหล่งที่มาของอาหารซื้อจากผู้ผลิตที่มีใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ต้องไม่มีสารตกค้าง และสารต้องห้ามตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 ภาชนะบรรจุและการขนส่งควรใหม่ไม่เคยใช้บรรจุวัตถุมีพิษ ปุ๋ย หรือวัตถุอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์ รถไซโลที่ขนส่งอาหารสัตว์ต้องทำให้ส่วนที่บรรจุแห้งและสะอาด การขนส่งอาหารสัตว์จากผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้นำเข้ามาสู่ฟาร์มต้องรักษาสภาพอาหารสัตว์ตลอดการขนส่ง เช่น ถ้าไม่ใช้รถไซโลต้องมีผ้าใบคลุมอาหารสัตว์

การเก็บรักษาอาหารต้องมีสถานที่ในการเก็บอาหารสัตว์แยกต่างหาก ห้องเก็บอาหารต้องสามารถรักษาสภาพของอาหารสัตว์ไม่ให้เปลี่ยนแปลง สะอาด แห้ง ปลอดภัยจากแมลงและสัตว์

การให้อาหาร ใช้อาหารสัตว์เก่าก่อนแล้วจึงใช้ของใหม่โดยอาหารสัตว์ต้องไม่หมดอายุ โดยดูจากฉลากใช้อาหารสัตว์ให้ถูกต้องตามชนิดและอายุสัตว์ อุนและภาชนะอาหารสัตว์ไม่ฉีกขาด หรือเปื่อยขึ้นหรือขึ้นสนิม การให้อาหารอย่าใส่อาหารเต็มถาดหรือวาง จะทำให้อาหารหกหล่น นอกจากจะสิ้นเปลืองแล้วอาหารที่หกหล่นจะปนเปื้อนสิ่งสกปรก ใ้่อาจกินเข้าไปและมีผลเสียต่อสุขภาพไก่ได้ การให้อาหารครั้งแรกใส่อาหารมากเพื่อดึงดูดความสนใจของไก่ แต่เมื่อถูกไ้คุ้นเคยกับถาดอาหารแล้วให้เติมอาหารครั้งละน้อยๆ วันละหลายๆ ครั้ง

6. การจัดการสุขภาพสัตว์ การจัดการด้านป้องกันโรคฟาร์มจะต้องมีระบบที่สามารถควบคุมและป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รวมถึงการมีโปรแกรมทำลายเชื้อโรคก่อนเข้า-ออกฟาร์ม การพ่นยาฆ่าเชื้อโรคที่ติดมากับพาหนะที่บริเวณหน้าประตูทางเข้าสู่บริเวณเลี้ยงสัตว์กำหนดให้มีทางผ่านเข้าออกได้ทางเดียวรถผ่านต้องผ่านโรงพ่นและบ่อน้ำยาฆ่าเชื้อ ประตูต้องปิดตลอดเวลาจะเปิดให้เข้าได้ต่อเมื่อทราบวัตถุประสงค์และได้รับอนุญาตการเข้าออกจากผู้รับผิดชอบและต้องบันทึกรายละเอียดการเข้าออกของยานพาหนะที่ใช้ในฟาร์มและนอกฟาร์ม ไม่ควรใช้ร่วมกันหากไม่จำเป็น บุคลากรเข้าออกบริเวณเลี้ยงสัตว์ต้องเปลี่ยนชุดที่ฟาร์มจัดเตรียมไว้ให้และต้องมีการจดบันทึกการผ่านเข้าออกในสมุดให้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

7. การจัดการด้านควบคุมโรคและการกำจัดสัตว์ตาย

7.1 การกำจัดสัตว์ป่วยควรแยกไก่ป่วยออกจากฝูงเพื่อทำการรักษา หากไ้เป็นโรครุนแรงต้องทำลายเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

7.2 ความเป็นเอกเทศห่างจากโรงเรือนเลี้ยงมีเจ้าหน้าที่เฉพาะและห้ามไม่ให้นำเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในโรงเรือนหนึ่ง ไม่ใช้อีกโรงเรือนหนึ่ง

7.3 การกำจัดสัตว์ตาย ไ้ตายต้องผ่านการตรวจเมื่อเกิดโรคต้องถูกผ่าซากตามขั้น และ เก็บตัวอย่างเนื้อเยื่อจากอวัยวะที่สงสัยส่งตรวจวินิจฉัยที่สถาบันของรัฐและเอกชนที่ราชการรองรับ

7.4 การทำลายซากต้องมีบริเวณเฉพาะสำหรับการทำลายซาก ไ้ที่ตาย พื้นที่ต้องห่างจากบริเวณโรงเรือน และไม่ใช่ว่าทางผ่านประจำของเจ้าหน้าที่ในฟาร์มการทำลายซากมี 2 วิธี (ปฐม เลาหะเกษตร, 2540 : 328)

1. การทำลายโดยการฝังต้องมีเนื้อที่เพียงพอและอยู่บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงฝังซากไ้ระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ใช้ยาฆ่าเชื้อโรคที่เหมาะสมทำการรดหรือโรยส่วนต่างๆ ของซากสัตว์จนทั่วกลบคลุมเหนือระดับผิวดินและรดหรือโรยด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคซ้ำ

2. การทำลายโดยการเผา ต้องมีเตาเผาโดยเฉพาะอยู่ในบริเวณที่เหมาะสมใช้ไฟเผาซาก ให้ไหม้จนหมด แล้วรูดหรือโรยด้วยยาฆ่าเชื้อโรคอีกครั้ง

2.2.2 การจัดการเลี้ยงดูไก่ระยะต่างๆ มีงานที่ต้องปฏิบัติดังนี้

1. การอาหารลูกไก่ช่วง 1- 14 วันควรให้อาหารบ่อยครั้งต่อวัน (วันละ 5-6 ครั้ง) หลังจากนั้นอายุไก่ 15 –49 วัน ควรอาหาร 2 ครั้งต่อวัน คือเช้า และเย็นคนเลี้ยงควรหมั่นสังเกต

2. การให้น้ำ ไก่ทุกตัวต้องได้กินน้ำตลอดเวลา และควรทำความสะอาดอุปกรณ์ให้น้ำทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง การกินน้ำของไก่ถ้ามีความผิดปกติในปริมาณน้ำที่ไก่กินอาจหมายถึงไก่เป็นโรค หรือมีปัญหาด้านการจัดการบางอย่าง เช่น เกิดการอุดตันของท่อหรืออุปกรณ์ให้น้ำ น้ำรั่ว ก็ก่น้ำสกปรกควรแก้ไขทันที

3. การกกลูกไก่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความอบอุ่นแก่ลูกไก่ ในสัปดาห์แรกของการกกเป็นระยะที่มีความสำคัญมากในการเลี้ยง ไก่เนื่องจากลูกไก่ถูกส่งมาจากโรงฟักมักเครียดจากการเดินทางอาจจะร้อนหรือขาดน้ำลูกไก่จึงอยู่อ่อนเพลียและไวต่อการติดเชื้อโรคต่างๆ ได้ง่าย ดังนั้นเมื่อลูกไก่มาถึงฟาร์มควรรีบลูกไก่ลงจากรถ นำลูกไก่ลงกกในเล้าที่เตรียมไว้พร้อมแล้วในอุณหภูมิที่เหมาะสมคือ ประมาณ 95 องศาฟาเรนไฮด์ มีน้ำสะอาด มีอาหารพร้อมและมีแสงสว่างพอเหมาะ ลูกไก่ที่พิการหรืออ่อนแอควรคัดทิ้ง หลังจากนั้นลดอุณหภูมิลงเหลือ 90 องศาฟาเรนไฮด์ และ 85 องศาฟาเรนไฮด์ ในสัปดาห์ที่ 1 และ 2 ตามลำดับแล้วแต่สภาพอากาศจนเลิกการกก

4. การทำวัคซีนป้องกันโรคควรทำตาม โปรแกรมของการเลี้ยงไก่เนื้อซึ่งแนะนำโดยบริษัทผู้ผลิตลูกไก่สายพันธุ์นั้นๆ ในปัจจุบัน โรคที่จำเป็นที่ต้องทำวัคซีนป้องกันโรคได้แก่ โรคนิวคาสเซิล และโรคหลอดอักเสบ โดยวิธีแทงปีก หยอดตาหรือหยอดจมูก

5. การปรับอุปกรณ์ที่อาหารและที่ให้น้ำ หลังจากเลี้ยงไก่ได้ 3 สัปดาห์ควรมีการปรับที่ให้อาหารหรือที่ให้น้ำสูงขึ้นทุกๆ สัปดาห์ โดยให้ถึงอาหารหรือรางน้ำ อยู่เหนือระดับหลังไก่ประมาณ 1 นิ้ว เสมอเพื่อลดการขยี้เหยี่ยวอาหารทำอาหารตกหล่นน้อยหรือช่วยป้องกันพื้นคอกไม่ให้เปียกชื้นมากเกินไปสิ่งรองพื้นคอกที่ใช้ควรใหม่และสะอาดปราศจากเชื้อรา ควรแห้งวันไม่จับตัวกันเป็นก้อนเมื่อสิ่งรองพื้นชื้นและควรทำการกลับบ่อยๆ ถ้ามีความชื้นแฉะมากๆ ไม่สามารถกลับได้ให้ทำการเปลี่ยนใหม่

6. การจดบันทึกผลการเลี้ยงและข้อมูลต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เลี้ยงทราบถึงผลการดำเนินงานทุกขั้นตอน เมื่อเกิดการผิดพลาดจะสามารถหาสาเหตุได้อย่างรวดเร็วและแก้ไขได้ทันท่วงที (อาวูธ ดัน โซ, 2538 : 70)

การเลี้ยงไก่เนื้อในปัจจุบันมีการจัดการที่ทันสมัยยิ่งขึ้นมีการเก็บข้อมูลตลอดระยะเวลาการเลี้ยงเพื่อเปรียบเทียบผลการเลี้ยงในแต่ละรุ่น การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและนำผลมาวิเคราะห์ว่า

ปัญหาคืออะไรที่ทำให้การเลี้ยงไก่ไม่ได้กำไรการเอาใจใส่ต่อข้อมูลการเลี้ยงและมองปัญหาอย่างมีเหตุผลและรีบแก้ปัญหาที่พบโดยเร็วจะลดความสูญเสียต่างๆ ลงได้มากและพยายามหาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยในการจัดการฟาร์ม ไก่เนื้อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีต่างๆ จำนวนได้ดังนี้ ภูวดล สีสเกศตร (2536 : 111) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการนำนวัตกรรมไปสู่ชุมชนชนบท ศึกษากรณียอมรับการผสมเทียมโค พบว่า เกษตรผู้ยอมรับการผสมเทียมโคมีการศึกษาสูงกว่าและมีทัศนคติต่อการผสมเทียมโคที่ดีกว่าผู้ไม่ยอมรับการผสมเทียมโค

รัชดา ตูวินันท์ (2538 : 90) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวนา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ะกับการศึกษาและความถี่ของการได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตร

เอกพงศ์ วรกุล (2532 : 84) ได้ศึกษาปัจจัยการยอมรับการปลูกไม้ดอกเพื่อเป็นรายได้เสริมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรมีผลต่อการยอมรับ

บุญเกิด บุตทะ (2524 : 16 - 23) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลทำให้เกษตรกรยอมรับการเปลี่ยนแปลงพืชใหม่ คือระดับการศึกษา

อรุณ ยังอยู่ดี (2531 : 81) ได้ทำการศึกษาเรื่องการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร อำเภอลำปาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงโคนม

เลอภ ศิริสันติกุล (2536 : 94) ได้ศึกษาถึงเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับคำแนะนำวิถีปฏิบัติ การปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขา เผ่าม้งใน จังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษาหมู่บ้านขุนช่างเคียนและหมู่บ้านม่อนเงาะ พบว่า ประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับคำแนะนำวิธีการปฏิบัติปลูกกาแฟอาราบิก้า แต่รายได้และโอกาสในการได้รับคำแนะนำมีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับคำแนะนำวิธีการปฏิบัติปลูกกาแฟอาราบิก้า

ไพบุลย์ สุทธิสภาและคณะ (2527 : 100) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการปลูกกาแฟพันธุ์สูง พบว่า ประสบการณ์มีผลต่อการตัดสินใจในการปลูกกาแฟพันธุ์สูง

ทนุ ชื่นฟูวุฒิ (2531 : 45) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังการทำนาของเกษตรกรบ้านแม่ใจ และบ้านหม้อ อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กัน การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังทำนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทศน์ เตะชะบุญ (2534 : 69) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอามีโก้ ของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าขนาดของพื้นที่ปลูกกาแฟของชาวเขามีความสำคัญกับระดับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอามีโก้

ทัศนีย์ ศิริวรรณ (2522 : 65) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ-ไม่ยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ ของเกษตรกรในเขตโครงการชลประทานพิษณุโลก พบว่า ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตรกรรมมีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่

จันทวรรณ ชมวัน (2535 : 57) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมาซึ่ง พบว่า จำนวนโคที่เลี้ยงไม่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ แต่การติดต่อเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์ ต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

สมภพ เพชรรัตน์ (2523 : 88) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ-ไม่ยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรในโครงการปฏิบัติการพัฒนาสังคม อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่าขนาดพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกร

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้คือปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมนั้น มีการศึกษา ประสพการณ์ รายได้ ขนาดของฟาร์ม และโอกาสในการได้รับคำแนะนำ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย และกำหนดวัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ จังหวัดพะเยาและจังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรในการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของการเลี้ยงไก่เนื้อ ตลอดจน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะบางประการในด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระใน จังหวัดพะเยาและจังหวัดชลบุรี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการฟาร์มไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี ในปี พ.ศ. 2542 จากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,000 ราย*

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 562 ชุด สามารถแยกเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ จำนวน 16 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปสอบถามกับเกษตรกร เพื่อจะได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเปิด (Open – ended question) และคำถามแบบปิด (Close – ended question) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ รายได้รวม จากการเลี้ยงไก่

* กองแผนงาน กรมปศุสัตว์ (2542)

เนื้อตลอดทั้งปี ขนาดของฟาร์มไก่เนื้อ การตลาดและโอกาสในการได้รับคำแนะนำทางวิชาการ และ เทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีทางการจัดการของเกษตรกร ผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ มีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Close – ended question) มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ ในแต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก

ให้คะแนนในการวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการไก่เนื้อ ให้คะแนนแบ่งตาม ลักษณะการปฏิบัติของเกษตรกรดังนี้

ลักษณะการปฏิบัติของเกษตรกร	ระดับคะแนน
ปฏิบัติในระดับดีมาก	3
ปฏิบัติในระดับปานกลาง	2
ปฏิบัติน้อย	1

นำคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระทั้ง 16 ราย นำมาหาค่าเฉลี่ย เป็นรายข้อ จากนั้นนำค่าเฉลี่ยที่ได้ มาปรับเป็นระดับของการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการได้ดังนี้

คะแนน 2.36 – 3.00 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง

คะแนน 1.68 – 2.35 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง

คะแนน 1.00 – 1.67 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับน้อย

คะแนนที่ได้จะนำมาตัดแปลงเป็นช่วงๆ เพื่อพิจารณาคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีของ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อให้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน, 2527 : 29)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Class Interval)} &= \text{Range} / k \\ &= (X_{\max} - X_{\min}) / k \\ \text{เมื่อ Range} &= \text{พิสัย} \\ X_{\max} &= \text{คะแนนสูงสุด} \\ X_{\min} &= \text{คะแนนต่ำสุด} \\ k &= \text{จำนวนชั้น} \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ เทคโนโลยีด้านการจัดการ ที่ถูกสกัดส่วนและมีคุณภาพได้กำหนด

คะแนนสูงสุด	=	3	คะแนน
คะแนนต่ำสุด	=	1	คะแนน
จำนวนชั้น	=	3	ชั้น

$$\text{แทนค่าสูตรอันตรภาคชั้น} = (3 - 1) / 3 = 0.67$$

นำคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ รวมทั้งสิ้น 30 คะแนน มาปรับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อด้านการจัดการ ซึ่งแบบออกเป็น 3 ระดับได้ดังนี้

คะแนน 23.42 – 30.00 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง
 คะแนน 16.71 – 23.41 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง
 คะแนน 10.00 – 16.70 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะบางประการด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ โดยเป็นคำถามเปิด (Open-ended question)

3.2.1 การทดสอบแบบสอบถาม (Try out)

ก่อนที่จะนำแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปทดสอบเพื่อ ความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ช่วยในการตรวจสอบ และได้นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 10 ราย แล้วหาความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cron back) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \sum S^2_i}{S^2_t} \right]$$

$$\alpha = \text{แทนค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

S^2I	=	แทนคะแนน ความแปรปรวนแต่ละข้อ
S^2t	=	แทนคะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ
n	=	แทนจำนวนของเครื่องมือวัด

แทนค่าในสูตร ได้คุณภาพของแบบทดสอบทั้งฉบับ = 0.67

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากงานธุรการ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้รับรองการทำการวิจัยแล้วส่งถึงเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการกรอกแบบสอบถามและการส่งแบบสอบถามกลับมาตามเวลาที่กำหนด (ระหว่าง วันที่ 1 มิถุนายน 2543 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2543) ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยัง เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี ทางไปรษณีย์ จำนวน 1,000 ชุด เท่ากับจำนวนเกษตรกรที่มีรายชื่อและที่อยู่ ตามข้อมูลของกรมปศุสัตว์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows วิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วยสถิติ ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายเชิงพรรณนาข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม และ ด้านการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อด้านการจัดการ

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ กับการยอมรับเทคโนโลยี ด้านการจัดการของเกษตรกร ผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทางลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4.1 แสดงเพศของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ ในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ชาย	10	62.50
หญิง	6	37.50
รวม	16	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงเพศของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรีเกษตรกรที่เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ ทั้งหมด 16 คน พบว่า เกินครึ่งเป็นเพศชาย (ร้อยละ 62.50) รองลงมาเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 37.50)

ตารางที่ 4.2 แสดงอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

อายุ (ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ต่ำกว่า 30	3	18.75
31 - 40	5	31.25
41 - 50	4	25.00
มากกว่า 50	4	25.00
รวม	16	100.00
อายุ ต่ำสุด 18 ปี		อายุเฉลี่ย 39.94
อายุ สูงสุด 56 ปี		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.44

จากตารางที่ 4.2 แสดงอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 39.94 ปี มีอายุมากที่สุด 56 ปี อายุน้อยที่สุด 18 ปี ซึ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 31.25) รองลงมาคืออายุอยู่ระหว่าง อายุ 41 - 50 ปี และมากกว่า 50 ปี มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 25.00)

ตารางที่ 4.3 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ประถมศึกษา	9	56.25
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	18.75
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	12.50
ปริญญาตรีขึ้นไป	2	12.50
รวม	16	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ ในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 56.25) รองลงมาจะมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ

18.75) และมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนเท่ากับเกษตรกรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป (ร้อยละ 12.5)

ตารางที่ 4.4 แสดงประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อของผู้เลี้ยงอิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1 – 5	10	62.5
6 –10	3	18.75
11 –15	1	6.25
มากกว่า 15	2	12.25
รวม	16	100.00

ประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี
ประสบการณ์สูงสุด 20 ปี

ประสบการณ์เฉลี่ย 7 ปี
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.53

จากตารางที่ 4.4 แสดงประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อของผู้เลี้ยงประเภทอิสระในท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อเฉลี่ยเท่ากับ 7 ปี มีประสบการณ์น้อยที่สุด คือ เพียง 1 ปี ในขณะที่มากที่สุด คือ 20 ปี เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์จากการเลี้ยงไก่เนื้อระหว่าง 1-5 ปี (ร้อยละ 62.5) รองลงมา มีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี (ร้อยละ 18.75)

ตารางที่ 4.8 แสดงวิธีการจำหน่ายไถ่เนื้อในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไถ่เนื้ออิสระในจังหวัด
ฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

วิธีการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ขายถึงผู้บริโภครโดยตรง	2	12.50
ขายผ่านพ่อค้าคนกลางหรือ บริษัท	14	87.5
รวม	16	100.00

จากตารางที่ 4.8 แสดงวิธีการจำหน่ายไถ่เนื้อในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไถ่เนื้ออิสระใน
จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี พบว่า เกษตรกรส่วนมากจะขายผ่านพ่อค้าคนกลางหรือบริษัท
(ร้อยละ 87.5) รองลงมาเกษตรกรขายให้แก่ผู้บริโภครโดยตรง (ร้อยละ 12.50)

4.2 การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไถ่เนื้อด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระใน จังหวัด
ฉะเชิงเทราและชลบุรี

จากการวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไถ่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระในจังหวัด
ฉะเชิงเทราและชลบุรี แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยี เป็นรายชื่อ

ตารางที่ 4.9 ตารางแสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไถ่เนื้อด้านการ
จัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไถ่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ค่าเฉลี่ย ของคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	N=16		(S.D.)	

1. การสั่งซื้อลูกไถ่เพื่อที่จะเลี้ยงของ

เกษตรกร

- สั่งจากบริษัทโดยตรง	5	31.25		
- สั่งจากตัวแทนจำหน่ายของบริษัท	6	37.5		
- สั่งซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	5	31.25	2	1.09

(ยอมรับปานกลาง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=16	ร้อยละ (%)	ค่าเฉลี่ย ของคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
2. วิธีการจดบันทึกข้อมูลในการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกร				
- บันทึกทุกครั้งที่นำไก่มาเลี้ยง	13	81.25		
- บันทึกบ้างเป็นบางครั้ง	2	12.50		
- ไม่เลยบันทึกเลย	3	6.25	2.75	0.57
(ยอมรับสูง)				
3. วิธีการตรวจการกินอาหารของไก่เนื้อ				
- ตรวจสอบทุกวัน	15	93.75		
- เป็นบางครั้ง	1	6.25		
- ไม่เคยตรวจเลย	-	-	2.93	0.25
(ยอมรับสูง)				
4. การเปลี่ยนวัสดุรองพื้นขึ้นและของเกษตรกร				
- กลั้ววัสดุรองพื้นใหม่	14	87.50		
- เปลี่ยนวัสดุรองพื้นใหม่ในจุดที่ขึ้นและ	2	12.5		
- ปล่อยให้ไว้ให้แห้ง	-	-	2.87	1.25
(ยอมรับสูง)				
5. การจัดการระบบระบายอากาศในโรงเรือนของเกษตรกร				
- ระบบทำความเย็นด้วยการระเหยไอน้ำ (อีแวป)	-	-		
- ใช้พัดลมหรือสปร์ย์น้ำ	10	62.50		
- ไม่ได้ดำเนินการอะไรเพิ่มเติม	6	37.50	1.62	0.5
(ยอมรับปานกลาง)				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=16	ร้อยละ (%)	ค่าเฉลี่ย ของคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน SD
6. การจัดการกับอาหารเหลือหรืออาหาร ที่หกหล่น				
- นำไปเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่น เช่น ปลา เปิด	12	75.00		
- นำมาผสมกับอาหารชุดใหม่	-	-		
- ปล่อยให้ทิ้งไว้ไม่ต้องจัดการ	4	25.00	2.5	0.8
			(ยอมรับสูง)	
7. การจัดการกับการกกลูกไก่				
- กกลูกไก่ 1 สัปดาห์	-	-		
- กกลูกไก่ 2 สัปดาห์	10	62.5		
- ใช้เวลากกตามสภาพอากาศ	6	37.5	2.37	0.5
			(ยอมรับปานกลาง)	
8. การจัดการกับไก่ตายของเกษตรกร				
- เพาหรือฝังดิน	4	25		
- นำไปเลี้ยงสัตว์อื่น	8	50		
- ขายหรือโยนทิ้งนอกฟาร์ม	4	25	2	0.73
			(ยอมรับปานกลาง)	
9. เกษตรกรหรือคนงานเข้าโรงเรียนมี วิธีปฏิบัติ				
- เปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อ ทุกครั้ง	6	37.5		
- เปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อเป็น บางครั้ง	4	25		
- ไม่เปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อ	6	37.5	2	0.51
			(ยอมรับปานกลาง)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=16	ร้อยละ (%)	ค่าเฉลี่ย ของคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน SD
10. การเข้ารับการอบรมทางด้านการจัดการ				
การของเกษตรกร				
- เข้าร่วมทุกครั้งที่มีการอบรม	3	18.75		
- เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	4	25		
- ไม่เคยเลย	9	25	1.62	0.34
(ยอมรับปานกลาง)				

จากตารางที่ 4.9 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

พบว่าเกษตรกรมีการจัดตั้งซื้อลูกไก่ที่จะเลี้ยงโดยสั่งจากตัวแทนจำหน่ายของบริษัท คิดเป็น (ร้อยละ 37.5) รองลงมาเกษตรกรสั่งจากบริษัทโดยตรงกับสั่งซื้อจากพ่อค้าคนกลางมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็น (ร้อยละ 31.25) เท่ากัน เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนการยอมรับได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 สรุปได้ว่าการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการ ในระดับปานกลาง

การจดบันทึกผลการเลี้ยง จากการสำรวจพบว่า เกษตรกร(ร้อยละ 81.25) มีการจดบันทึกทุกครั้งที่น่าไก่มาเลี้ยง รองลง (ร้อยละ 12.50) มีการบันทึกบ้างเป็นบางครั้ง และ (ร้อยละ 6.25) ไม่เคยจดบันทึกเลย เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนยอมรับ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ (2.75) สรุปได้ว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีด้านนี้ในระดับสูง

การตรวจการกินอาหารของไก่ พบว่าเกษตรกรจำนวน (ร้อยละ 93.75) ที่ตรวจการดูการกินอาหารของไก่ทุกวัน และ (ร้อยละ 6.25) ที่ตรวจดูการกินอาหารของไก่บ้างเป็นบางครั้ง เมื่อพิจารณาคะแนนการยอมรับได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านนี้ในระดับสูง

การเปลี่ยนวัสดุรองพื้น จากการสำรวจพบว่าเกษตรกร (ร้อยละ 87.50) มีการกลับวัสดุรองพื้นใหม่เมื่อขึ้นและ รองลงมา (ร้อยละ 12.5) ที่เปลี่ยนวัสดุรองพื้นใหม่ในจุดที่ขึ้นและ เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนการยอมรับได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 สรุปได้ว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีในด้านนี้ในระดับสูง

การใช้ระบบระบายอากาศในโรงเรือน จากการสำรวจพบว่า (ร้อยละ 62.50) ที่ใช้พัดลมหรือสเปร์ยน้ำในการระบายอากาศ รองลงมา (ร้อยละ 37.50) ที่ไม่ได้ดำเนินการอะไรเพิ่มเติมในการระบายอากาศจากที่อยู่เก่า เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนการยอมรับได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 สรุปได้ว่าเกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีในด้านนี้ในระดับปานกลาง

การจัดการกับอาหารเหลือหรืออาหารที่ตกหล่น จากการสำรวจพบว่า มีเกษตรกร (ร้อยละ 75.00) ที่นำอาหาร ไปเลี้ยงสัตว์อื่นๆ เช่น ปลา เป็ด รองลงมา (ร้อยละ 25) ที่ปล่อยให้อาหารที่เหลือหรือตกหล่นโดยไม่จัดการอะไรเลย เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนการยอมรับ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.5 สรุปได้ว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีด้านนี้ในระดับที่สูง

การจัดการกับการกกลูกไก่ จากการสำรวจพบว่า เกษตรกร (ร้อยละ 62.5) ที่ทำการกกลูกไก่ในเวลา 2 สัปดาห์ รองลงมา (ร้อยละ 37.50) ที่ใช้เวลาตามสภาพของอากาศในการกกลูกไก่ เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนการยอมรับ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านนี้ในระดับปานกลาง

การจัดการกับซากไก่ตาย จากการสำรวจพบว่า เกษตรกร (ร้อยละ 50.00) ที่นำไปเลี้ยงสัตว์อื่น รองลงมา ร้อยละ 25 ที่ทำการเผาหรือฝังดิน โดยเท่ากับเกษตรกรที่ขายหรือโยนทิ้งนอกฟาร์ม คิดเป็น (ร้อยละ 25) เช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นการยอมรับเทคโนโลยีด้านนี้ ในระดับปานกลาง

การปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าไปในโรงเรือน จากการสำรวจพบว่า เกษตรกร (ร้อยละ 37.50) ที่มีการเปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อทุกครั้งที่มาโรงเรือน เท่ากับเกษตรกรที่ไม่เปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อ ที่มีจำนวน (ร้อยละ 37.50) เช่นกัน รองลง (ร้อยละ 25.00) ที่มีการเปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อเป็นบางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีด้านนี้ในระดับปานกลาง

การได้รับการอบรมเรื่องการจัดการของเกษตรกรพบว่า เกษตรกร (ร้อยละ 56.00) ที่ไม่เคยได้รับการอบรมด้านการจัดการเลย รองลงมา (ร้อยละ 25.00) ที่ได้เข้าร่วมการอบรมเป็นบางครั้ง และสุดท้าย (ร้อยละ 18.75) ที่เข้าร่วมการอบรมทุกครั้งที่มีและทราบข่าว เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนการยอมรับได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีในด้านนี้ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 แสดงระดับคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อด้านการจัดการเมื่อพิจารณาคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีเป็นคะแนนรวม

ตารางที่ 4.10 แสดงระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อด้านการจัดการเมื่อพิจารณาคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีเป็นคะแนนรวม

ระดับการยอมรับเทคโนโลยี	จำนวน	ร้อยละ (%)	ค่าเฉลี่ย x	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)
มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง(23.42-30.00)	6	37.5		
มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง(16.71-23.41)	10	62.5		
มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับต่ำ(10.00-16.70)	0	0		
รวม	16	100	22.63	3.16
			(ยอมรับปานกลาง)	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าเกษตรกร (ร้อยละ62.50) มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง โดยมี (ร้อยละ37.5) ที่มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง ทั้งนี้ไม่พบเกษตรกรรายใดที่ยอมรับเทคโนโลยีในระดับต่ำเลยเมื่อพิจารณาเป็นคะแนนรวมของการยอมรับเทคโนโลยีได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.63จึงสรุปได้ว่า เกษตรกรในกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวมีการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อด้านการจัดการในระดับปานกลาง

4.3 ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร ด้านการจัดการของผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี

4.3.1 ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในการผลิตไก่เนื้อของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย พบว่า เกษตรกรมีปัญหาทางการจัดการในการสั่งซื้อลูกไก่จากตัวแทนจำหน่ายของบริษัทจึงทำให้ราคาค่อนข้างแพง รวมถึงด้านการเลี้ยงที่มีปัญหาด้านการควบคุมเชื้อโรคที่เข้าสู่ฟาร์ม รวมถึงการระบายอากาศเนื่องจากการจัดการที่ไม่ดีพบ จึงทำให้ได้ผลผลิตไม่ตรงตามต้องการ และปัญหาทางการจับไก่บริษัทมักมาทำการจับไก่ล่าช้าทำให้เกษตรกรขาดทุน

4.3.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาด้านการจัดการในการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 16 ราย ดังกล่าว มีเพียงประมาณเกือบครึ่งหนึ่งที่มีความต้องการ เสนอแนะให้ผู้เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือจากรัฐไม่ว่าจะเป็นเรื่องอุปกรณ์ที่ล้ำสมัย บุคลากรขาดความรู้ทางวิชาการการตั้งทำเลของฟาร์ม และการจัดการในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การจัดการที่เป็นระบบเกษตรกรผู้เลี้ยงต้องการให้มีการรวมตัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อกันเองเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อช่วยในการปรับปรุงฟาร์มของตน

4.4 วิจารณ์ผล

จากการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรีพบประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

4.4.1 ทางด้านสภาพพื้นฐานของเกษตรกร

จากการวิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 39.94 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ เฉลี่ย 7 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่รับผิดชอบสูง ต้องดูแลเอาใจใส่มากและเพศชายเป็นเพศที่มีความสะดวกในการดูแลมากกว่าเพศหญิง เพราะไก่เนื้อเป็นสัตว์ที่มีความไวต่อสภาพแวดล้อมมาก เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถที่จะดำเนินกิจการและมีรายได้ตลอดปีสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ลักษณะพื้นฐานที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระนั้นสามารถดูแลกิจการมาได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ เทพ พงษ์พานิช (2527 : 310-311) ที่กล่าวว่า เกษตรกรสามารถเรียนรู้ รับรู้ ได้ดีก็ต่อเมื่อเขามีความปรารถนา และนำเอาความรู้นั้นไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์กับตัวของเกษตรกรเอง จนมีความชำนาญ และนอกจากนี้ยังมีปัจจัยอีกมากมายที่ทำให้เกษตรกรมีอัตราการยอมรับ มาก น้อย ช้า เร็ว แตกต่างกันไป เช่น การศึกษา อายุ เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น และ

โอกาสของการได้รับคำแนะนำทางด้านวิชาการในการเลี้ยงไก่เนื้อจากการศึกษา พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ แต่เมื่อพิจารณาการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรด้านการจัดการ พบว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง 4 รายการ จาก 10 รายการ แสดงให้เห็นว่า โอกาสในการได้รับคำแนะนำทางด้านวิชาการไม่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ รัชดา คูวินันท์ (2538 : 90) ที่ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวนา อำเภอบางบาล จังหวัดสิงห์บุรี

พบว่า โอกาสในการได้รับคำแนะนำไม่มีความแตกต่างกันทางด้านการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวนา

4.4.2 การยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

จากศึกษาวิธีการบันทึกข้อมูลในการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระพบว่า เกษตรกรมีการบันทึกทุกครั้งที่น่าไก่มาเลี้ยง คิดเป็นร้อยละ (82.25) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 จึงสรุปได้ว่าการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับ (อาวูธ ตันโซ, 2538 : 70) ที่กล่าวไว้ว่า ต้องมีการจดบันทึกผลการเลี้ยงและข้อมูลต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เลี้ยงทราบถึงผลการดำเนินงานทุกขั้นตอน เมื่อเกิดการผิดพลาดจะสามารถหาสาเหตุได้อย่างรวดเร็วและแก้ไขได้ทันเวลาที่

การเปลี่ยนวัสดุรองพื้นที่ซื้อและของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระพบว่า เกษตรกรมีการกลับวัสดุรองพื้นใหม่ เมื่อวัสดุรองพื้นมีความชื้นแฉะ คิดเป็นร้อยละ (87.50) และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 จึงสรุปได้ว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง ซึ่ง สอดคล้องกับ (อาวูธ ตันโซ, 2538 : 70) ที่กล่าวไว้ว่า สิ่งรองพื้นคอกที่ใช้ควรวีใหม่และสะอาดปราศจากเชื้อราควรร่วมกันไม่จับตัวกันเป็นก้อน เมื่อสิ่งรองพื้นชื้นแฉะควรทำการกลับบ่อยๆ ถ้ามีความชื้นแฉะมากๆ ไม่สามารถกลับได้ให้ทำการเปลี่ยนใหม่

การจัดการกับไก่ตายของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระพบว่า เกษตรกรนำสัตว์ตายไปเลี้ยงสัตว์อื่น (ร้อยละ 50.00) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 จึงสรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ (ปฐุม เลาหะเกษตร, 2540 : 328) ที่กล่าวในหัวข้อการจัดการด้านการควบคุมโรคและการจัดการสัตว์ตายไว้ว่า การทำลายซากสัตว์ตายต้องมีบริเวณเฉพาะสำหรับการทำลายซากไก่ตายพื้นที่จะต้องห่างจากบริเวณโรงเรือน และไม่ใช้ทางผ่านประจำของเจ้าหน้าที่ในฟาร์มซึ่งมี 2 วิธี คือ การทำลายโดยการฝัง และทำลายโดยการเผา

การปฏิบัติก่อนที่จะเข้าโรงเรือนเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ พบว่า เกษตรกรมีการเปลี่ยนชุด และผ่านน้ำยามาซื้อทุกครั้งกับการไม่เปลี่ยนชุดแต่ผ่านน้ำยามาซื้อ มีจำนวนเท่ากัน คือ (ร้อยละ 37.5) และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 จึงสรุปได้ว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ (ปฐุม เลาหะเกษตร, 2540 : 128) ที่กล่าวไว้ว่าการจัดการสุขภาพสัตว์ว่า บุคลากรเข้า-ออก บริเวณเลี้ยงสัตว์จะต้องเปลี่ยนชุดที่ฟาร์มจัดเตรียมไว้ให้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) สภาพพื้นฐานบางประการ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี 2) การยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและชลบุรี 3) ปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดการเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

5.1.1 สถานภาพพื้นฐานทางลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ

กลุ่มประชากรที่ศึกษา เป็นผู้เลี้ยงไก่เนื้อประเภทอิสระในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี จำนวน 16 ราย ตามข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์ กรุงเทพมหานคร

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50) เป็นเพศชายและ (ร้อยละ 37.50) เป็นเพศหญิง สาเหตุเพราะเศรษฐกิจตกต่ำเกษตรกรเพศชายหันมาทำการเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพหลักแทนอาชีพที่ทำเสริมรายได้ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 31.25) มีอายุระหว่าง 31-40 สาเหตุเพราะเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อจะเป็นเกษตรกรที่มีครอบครัวแล้ว จึงมาประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้หรือเป็นอาชีพหลักในครอบครัว โดยมีเกษตรกรที่มีอายุสูงสุด 64 ปี อายุน้อยที่สุด 18 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.95 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.25) มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมา (ร้อยละ 18.75) มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ เพราะขาดเงินทุนในการศึกษาต่อในระดับสูง เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.5) มีประสบการณ์ระหว่าง 1-5 ปี โดยเกษตรกรที่มีประสบการณ์มากที่สุดคือ 20 ปี ประสบการณ์น้อยที่สุด 1 ปี โดยสรุปประสบการณ์เฉลี่ย 7 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อพอสมควรแต่ยังขาดการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาในการเลี้ยง ทำให้ผลการเลี้ยงของเกษตรกรไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.75) มีจำนวนไก่เนื้อทั้งหมดในฟาร์มจำนวน 1 – 4,000 ตัว รายที่มีจำนวนไก่เนื้อสูงสุดในฟาร์มคือ 40,000 ตัว ในขณะที่รายที่มีไก่เนื้อต่ำสุด 1,000 ตัว จำนวนไก่เนื้อในฟาร์มเฉลี่ย 5,569 ตัว จะพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ มีการเลี้ยงไก่ในฟาร์มน้อยกว่า 5,000 ตัว สาเหตุเพราะเกษตรกรมีข้อจำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการตลาดและเงินทุน ถ้าเกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงเพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อตลาดที่จำหน่าย ทำให้จำหน่ายไก่เนื้อไม่หมดครบรอบกับการเพิ่มปริมาณการเลี้ยงจำหน่ายอย่างยิ่งดึงเพิ่มเงินทุนให้สูงขึ้นตามไปด้วย และยังพบอีกว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำจากนักวิชาการ คิดเป็น (ร้อยละ 81.25) รองลงมาได้รับคำแนะนำ 1 ครั้ง คิดเป็น (ร้อยละ 6.25) จากการสำรวจพบว่า เกษตรกรมีโอกาสได้รับคำแนะนำน้อยมาก โดยส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำจากบริษัทผู้จำหน่าย ลูกไก่เนื้อหรือบริษัทจำหน่ายอาหารสัตว์ จากเอกชนเพราะมีการติดต่อซื้อขายพันธุ์สัตว์ อุปกรณ์อาหารและยารักษาโรค ส่วนการได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่รัฐค่อนข้างน้อย ส่วนรายได้เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 25) มีรายได้มากกว่า 284,000 และรายได้ระหว่าง 234,001-284,000 ซึ่งมีรายได้สูงสุดจำนวน 900,000 บาท ส่วนรายที่มีรายได้รวมต่ำสุด 20,000 บาท รายได้รวมเฉลี่ยเท่ากับ 282,875 บาท รายได้รวมนั้นเป็นรายได้ที่ยังไม่หักค่าใช้จ่ายซึ่งรายได้ที่แท้จริงของเกษตรกรนั้นบางครั้งมีรายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อในระดับสูง แต่บางครั้งอาจประสบกับภาวะขาดทุนก็มีขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ภาวะ เศรษฐกิจ ราคาลูกไก่ ราคาอาหาร และขึ้นอยู่กับ ผลการเลี้ยง เป็นต้น ในด้านการจำหน่าย เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) ขายไก่เนื้อโดยการขายผ่านคนกลางหรือบริษัทสาเหตุเพราะคนกลางหรือบริษัทได้ทำการตกลงหรือผูกขาดกับฟาร์มนั้นๆ เอาไว้แต่เกษตรกรมักประสบปัญหาในเรื่องการมาจับไก่ช้ากว่าที่กำหนดทำให้เกษตรกรขาดทุนไปบ้างบางส่วน

5.1.2 ด้านการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

จากการวัดระดับของการยอมรับเทคโนโลยี การเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระในเขตพื้นที่ดังกล่าว เราจะมาพิจารณาการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการเป็นรายข้อพบว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการที่มีการยอมรับในระดับสูงจะมี เรื่องการจดบันทึกข้อมูลในการเลี้ยงไก่เนื้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 การตรวจความผิดปกติในการกินเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 เรื่องการเปลี่ยนวัสดุรองพื้นที่ขึ้นและมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 การจัดการกับอาหารเหลือหรืออาหารที่หกหล่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.5 ส่วนการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการที่มีการยอมรับในระดับปานกลาง พบว่า มีการจัดการสั่งซื้อลูกไก่เพื่อที่จะเลี้ยงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.0 การจัดการการกกลูกไก่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 ส่วนการการจัดการระบบระบายอากาศในโรงเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 การจัดการกับไก่ตายในฟาร์ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 ส่วนการจัดการเมื่อคนงานเข้าโรงเรือนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 และการเข้ารับการอบรมทางด้านการจัดการมีเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการการเลี้ยงไก่เนื้อ ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนควรสนับสนุนด้านการศึกษาแก่เกษตรกร โดยอาจเป็นการศึกษานอกระบบเช่นการศึกษานอกโรงเรียน และการที่จะเข้าไปแนะนำส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อ ควรคำนึงถึงระดับการศึกษาของเกษตรกรด้วย หากเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าไปแนะนำส่งเสริม มีระดับการศึกษาสูงจะสามารถยอมรับเทคโนโลยีเร็วกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อมีความยุ่งยากและซับซ้อน ต้องการความรู้ความเข้าใจสูง ก็จะทำให้เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่ำ อาจไม่ยอมรับเทคโนโลยีนั้นหรืออาจต้องใช้ระยะเวลาสำหรับการแนะนำนานหน่อย ดังนั้นในการที่เจ้าหน้าที่จะไปส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อ ควรมีวิธีการส่งเสริม เช่น อาจแยกออกเป็นสองแบบ คือ เทคโนโลยีสำหรับผู้มีการศึกษาต่ำ ควรเป็นชนิดเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก ส่วนผู้ที่มีการศึกษาสูง ควรเป็นชนิดเทคโนโลยีขั้นสูงขึ้นไป เป็นต้น

2. จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า โอกาสในการได้รับคำแนะนำความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระนั้น ผู้รับผิดชอบทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยเฉพาะในส่วนของเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมของรัฐ ควรมีการพบปะเยี่ยมเยียนและแนะนำการเลี้ยงไก่เนื้อแก่เกษตรกรผู้สนใจอย่างสม่ำเสมอและบ่อยครั้งเพื่อที่เกษตรกรจะได้นำความรู้ความเข้าใจไปปรับปรุง พัฒนา แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังทำให้ทราบอีกว่า หน่วยงานของรัฐบาลได้เข้าไปแนะนำส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อแก่เกษตรกรค่อนข้างน้อย อีกทั้งพบว่าเกษตรกรไม่ได้รับความรู้จากการเข้ารับการอบรมเลย จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มบทบาทในการดำเนินงานด้านนี้ให้มากขึ้น และจัดกิจกรรมอบรมหลักสูตรการเลี้ยงไก่เนื้อแก่เกษตรกร เป็นการให้ข้อมูลด้านพันธุ์ อาหาร และการจัดการ รวมทั้งข้อมูลตลาดต่างๆ ไป และควรสร้างความร่วมมือกับบริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาเลี้ยงไก่เนื้อ ในการที่จะแนะนำความรู้ ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อเพิ่มมากขึ้น

3. จากผลการวิจัย จะเห็นว่าเทคโนโลยีด้านการจัดการ เกษตรกรยอมรับในระดับปานกลาง จนถึงยอมรับสูง ได้แก่ ยอมรับปานกลางในด้านการจัดการสั่งซื้อลูกไก่ การจัดการด้านระบบระบายอากาศ การจัดการกับไก่ตายและการอบรมวิชาการด้านการจัดการส่วนที่มีการยอมรับในระดับสูงได้แก่เรื่องการจดบันทึกการเลี้ยง การตรวจความผิดปกติในการกินอาหารเรื่องวัสดุรองพื้นที่ขึ้นและ การจัดการกับอาหารที่เหลือหรือหกหล่น การกกลูกไก่ ซึ่งเกษตรกรค่อนข้างมีความเข้าใจมากขึ้นจึงให้มีการยอมรับในระดับสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาวิจัย ว่าฟาร์มไก่เนื้อของผู้เลี้ยงอิสระที่มีขนาดเล็ก (น้อยกว่า 5,000 ตัว) มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการแตกต่างจากฟาร์มที่มีขนาดใหญ่ (มากกว่า 5,000 ตัว) อย่างไร เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทาง ในการพัฒนาฟาร์มที่มีขนาดเล็กให้มีการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรายได้ระหว่าง เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระประเภท ประกันราคา และประเภทรับจ้างเลี้ยงกับบริษัทว่า มีความเป็นอยู่ และรายได้ที่แท้จริงแตกต่างกัน อย่างไร
3. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการการเลี้ยงสัตว์ ประเภทอื่นเพิ่มเติม เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นกรณีศึกษาเฉพาะการเลี้ยงไก่เนื้อ และควรมี การศึกษาพื้นที่อื่น จังหวัดอื่นในเขตภาคตะวันออกเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถอธิบายผลการวิจัย ได้กว้างขวางขึ้น
4. ควรมีการศึกษาวิจัยในแง่รายได้จากการเลี้ยงไก่เนื้อ ไก่ไข่ สุกร เพื่อเปรียบเทียบรายได้ และสาเหตุของความแตกต่างกันของรายได้
5. ควรจะมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบการตลาดไก่เนื้อว่า มีปัจจัยอะไร บ้าง ตลอดจนปัญหา และอุปสรรค ในด้านการตลาดไก่เนื้อ เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการ ปรับปรุงแก้ไขระบบการผลิตไก่เนื้อสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

บรรณานุกรม

- เกษม อุปราสิทธิ์. 2523. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับคำแนะนำการปลูกเสาวรสของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิดานันท์ มลิทอง. 2535. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 249 น.
- จันทวรรณ ชมวัน. 2535. “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา”.
- ชูพหเทพ พงศ์สร้อยเพชร. 2531. การส่งเสริมการเกษตรเบื้องต้น. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการการองค์การค้ำของคุรุสภา. กรุงเทพฯ : หน้า 109-110 น.
- ชูศรี วงศ์รัตน. 2537. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : บริษัท บี เอฟ ไอ จำกัด. 48 น.
- ไชยา อุ้ยสูงเนิน. 2532. ไก่เนื้อ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : เอเชียแปซิฟิค ฟาร์มตั้ง. 85 น.
- โซ สาลีจัน. 2534. เทคโนโลยีพื้นฐานร่วมสมัย. กรุงเทพฯ. ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 220 น.
- ทनु ชื่นฟูภูมิ. 2531. “การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังการทำนา ของเกษตรกรบ้านแม่โจ้ ตำบลบ้านเป้าและบ้านบวกหม้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. 121 น.
- เทพ พงษ์พานิช. 2527. การส่งเสริมเกษตรเรื่องใหม่. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. 150 น.
- ทัศนีย์ ศิริวรรณ. 2522. “ผลกระทบการใช้น้ำชลประทานที่มีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ของเกษตรกรในเขตโครงการชลประทานพิษณุโลก”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 65 น.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2531. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 169 น.
- ธวัชชัย สุภดิษฐ์. 2539. การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระสาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 108น.
- นิภา ศรีไพโรจน์. 2527. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศึกษาพร. 112 น.
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2536. จิตวิทยาในการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 300 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญสม วราเอกศิริ. 2529. หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. 159 น.
- บุญเกิด บุตทะ .2524. “ลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตร ในประเทศไทย”. วารสารเศรษฐกิจการเกษตร. (สิงหาคม): 16-25.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2539. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร. หจก พีเอ็นการพิมพ์. 241น.
- ปฐม เลาหะเกษตร. 2540. การเลี้ยงสัตว์ปีก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซต. 328น.
- พะยอม วงศ์สารศรี. 2534. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3,4. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการจัดการ วิทยาลัยครูสวนดุสิต. 285 น.
- พิชัย แซ่ลิ้ม. “เทคนิคใหม่ในการจัดการไก่เนื้อ ” สาส์นไก่และการเกษตร. ปีที่ 47 เล่มที่ 8 (สิงหาคม 2542). 17-20 น.
- ไพริน ผ่องใส. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 335 น.
- ไพบุลย์ สุทธสุภา. 2525. “ปัจจัยบางประการ ที่มีผลต่อการยอมรับวิทยาการแผนใหม่ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่”. รายงานผลการวิจัย. ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 100 น.
- ภูตล สาลีเกษตร. 2536. “ผลการนำนวัตกรรมไปสู่ชนบท : ศึกษากรณีการยอมรับการผสมเทียมโค. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 111 น.
- รัชดา ตูวินันทน์. 2538. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวอำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงบุรี”. รายงานผลการวิจัยสถาบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย. 90 น.
- ลิขิต เอียดแก้ว. 2531. ธุรกิจไก่เนื้อ. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี : เอเชียแปซิฟิค พริ้นติ้ง จำกัด. 78 น.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น จัดพิมพ์. หน้า 200.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เลอภพ ศิริสันติกุล. 2536. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับคำแนะนำ วิธีการปฏิบัติการปลูกกาแฟ อราบิก้าของชาวเขาเผ่าม้งในจังหวัดเชียงใหม่ กรณีศึกษาหมู่บ้านช่างเคียน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยา ดำรงค์เกียรติศักดิ์. 2529. การสื่อสารทางการเกษตร. เชียงใหม่ : สถาบันการเกษตรแม่โจ้.
- วิทัศน์ เตชะบุญ. 2524. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิโรจ ศศิปรียจันทร์. “การจัดการในการเลี้ยงไก่เนื้อ.” สาส์นไก่และการเกษตร. ปีที่ 47 เล่มที่ 8 (กันยายน 2542). น 6-10.
- อาวุธ ต้นโซ. 2540. การผลิตสัตว์ปีก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง : 507.
- เอกพงษ์ วรากุล. 2532. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกไม้ดอกเพื่อเป็นรายได้เสริม ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำชี้แจงแบบสอบถาม

เรียน เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการออกแบบสอบถาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อ 1 ชุด (12หน้า)

เนื่องด้วยนักศึกษาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ได้จัดทำวิจัยเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ทางคณะผู้จัดทำการวิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการออกแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงในฟาร์มของท่าน ซึ่งทางคณะผู้วิจัยคัดเลือกว่าท่านในการกรอกแบบสอบถามดังกล่าว

อนึ่ง ทางคณะผู้จัดทำจะใช้ข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับและใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ส่งแบบสอบถามกลับมาภายในวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2543 โดยใส่ซองจดหมายที่แนบมาด้วยและไม่ต้องติดแสตมป์เพิ่มเติม จักขอบพระคุณอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์
คณะผู้วิจัย

.....
(อาจารย์ภัคพงศ์ ปวงสุข)

อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

.....
(อาจารย์รัชชัย สุภคิษฐ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

โทร. (02) 7072500-47 ต่อ 3700,365

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้ออิสระ
จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. จงกาเครื่องหมาย ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ท่านคิดว่าท่านปฏิบัติอยู่เพียง 1 ข้อ
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม
 - ตอนที่ 2 การยอมรับเทคโนโลยีในการเลี้ยงไก่
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ
3. ข้อมูลที่ท่านกรอกมาทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่เกิดผล
เกิดผลเสียหายใดๆ

ขอขอบคุณอย่างยิ่ง ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

คณะผู้จัดทำ

อำเภอ จังหวัด

ท่านเป็นผู้เลี้ยงไก่เนื้อประเภทใด

- () ผู้เลี้ยงอิสระและไม่ผูกพันกับบริษัท
 () รับจ้างเลี้ยงกับบริษัท
 () รับจ้างเลี้ยงกับสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่เนื้อ
 () ประกันราคากับบริษัท
 () ร่วมเลี้ยงกับบริษัท

.....

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุปี
3. ระดับการศึกษา () ประถม () มัธยม () มัธยมปลาย
 () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อปี
5. จำนวนไก่เนื้อภายในฟาร์มตัว
6. ท่านได้รับคำแนะนำจากนักวิชาการกี่ครั้ง(ในเดือนที่ผ่านมา)ครั้ง
7. รายได้จากฟาร์มใน ปี พ.ศ. 2542 โดยไม่หักค่าใช้จ่ายบาท
8. ท่านมีวิธีการขายไก่เนื้อในฟาร์มอย่างไร (ที่ขายเป็นส่วนใหญ่)
- () ขายถึงผู้บริโภคโดยตรง
 () ขายผ่านพ่อค้าแม่ค้าหรือสหกรณ์
 () ขายผ่านคนกลางหรือบริษัท

ตอนที่ 2 โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1 ท่านมีการจัดการสั่งซื้อลูกไก่เพื่อที่จะเลี้ยงอย่างไร

- () สั่งจากโรงงานโดยตรง
- () สั่งจากตัวแทนจำหน่าย
- () สั่งซื้อจากพ่อค้าคนกลาง

2 ท่านจดบันทึกสถิติในแฟ้มของท่านหรือไม่ เช่น จำนวนไก่ จำนวนอาหาร

- () ทุกครั้งที่นำไก่มาเลี้ยง
- () บันทึกบ้างบางครั้ง
- () ไม่เคยบันทึกเลย

3 ท่านมีการตรวจการกินอาหารของไก่ว่าเป็นปกติหรือไม่

- () ตรวจสอบทุกวัน
- () เป็นบางครั้ง
- () ไม่เคยตรวจเลย

4 เมื่อวัสดุรองพื้นขึ้นและท่านมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

- () กลับวัสดุรองพื้นใหม่
- () เปลี่ยนวัสดุรองพื้นใหม่
- () ปล่ยทิ้งไว้ให้แห้ง

5 ท่านจัดการระบบระบายอากาศในโรงเรือนอย่างไร

- () ระบบทำความเย็นด้วยการระเหยน้ำ
- () ใช้พัดลมดูดอากาศโดยไม่ใช้น้ำลดอุณหภูมิ
- () พัดลมเป่าไถ่ธรรมดา

6 ท่านจัดการกับอาหารเหลือหรืออาหารที่หกหล่นอย่างไร

- () นำไปเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่น เช่น ปลา เป็ด
- () นำมาผสมกับอาหารชุดใหม่
- () นำไปผสมกับมูลไก่

7. ท่านจัดการกับการกกลูกไก่อย่างไร
- () กกลูกไก่ 1 สัปดาห์
 - () กกลูกไก่ 2 สัปดาห์
 - () ชั่วเวลาตามสภาพของอากาศ
8. ท่านจัดการกับไก่ตายอย่างไร
- () เผาหรือฝังดิน
 - () นำไปเลี้ยงสัตว์อื่น
 - () ขายหรือโยนทิ้งนอกฟาร์ม
9. เมื่อท่านหรือคนงานเข้าโรงเรือนท่านมีวิธีปฏิบัติอย่างไร
- () เปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อทุกครั้ง
 - () เปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อเป็นบางครั้ง
 - () ไม่มีการเปลี่ยนชุดและผ่านน้ำยาฆ่าเชื้อ
10. ท่านเข้ารับการอบรมทางด้านการจัดการหรือไม่
- () เข้าร่วมทุกครั้งที่มี
 - () เข้าร่วมเป็นบางครั้ง
 - () ไม่เคยเลย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3.1 ท่านคิดว่าฟาร์มท่านมีปัญหาด้านการจัดการอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้